

**UCHWAŁA NR XXIII/170/20
RADY GMINY SIEKIERCZYN**

z dnia 30 listopada 2020 r.

**w sprawie przyjęcia "Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Siekierczyn
na lata 2021-2023"**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 713 ze zm.) oraz art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 821) **Rada Gminy Siekierczyn uchwala, co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się "Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Siekierczyn na lata 2021 -2023", stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Siekierczyn.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2021 r.

Przewodniczący Rady Gminy

Piotr Kret

Załącznik
do uchwały Nr XXIII/170/20
Rady Gminy Siekierczyn
z dnia 30 listopada 2020 r.

**GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
w GMINIE SIEKIERCZYN
na lata 2021 - 2023**

Siekierczyn 2020 r.

Wstęp

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Siekierczyn na lata 2021-2023 opracowano w oparciu o art. 176 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821) w myśl którego, gmina zobowiązana jest do tworzenia gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem oraz rodziną.

Program na lata 2021-2023 stanowi samodzielny program, służący wspieraniu rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych.

Rodzina stanowi integralną część naszego społeczeństwa i jego najmniejszą, podstawową komórkę. Jest najważniejszą grupą społeczną. Rodzina jest pierwszym, podstawowym środowiskiem wychowawczym każdego dziecka. W rodzinie nabywa się wiedzę o otaczającym świecie, panujących stosunkach międzyludzkich, uczy się wyrażać swoje uczucia (np. lęk, obawa, zadowolenie, gniew) oraz wartościowania, co jest dobre, a co złe. Wychowują się w niej kolejne pokolenia, które w późniejszym okresie swojego życia kreują nasze społeczeństwo. Rodzina kształtuje osobowość młodego pokolenia, postawę społeczną, wyznacza koleje jego losu. Dlatego tak ważne jest zachowanie prawidłowych ról społecznych. Tylko „zdrowa rodzina” jest warunkiem wykreowania młodego pokolenia, które będzie miało poczucie własnej wartości, aspiracji, empatii, jak również będzie bazą do budowania kolejnej prawidłowo funkcjonującej najmniejszej komórki społecznej.

Natomiast rozpad rodziny, niewydolność wychowawcza, zanikanie poczucia bezpieczeństwa, narastanie konfliktów powodują wzrost zjawisk negatywnych, które wymagają ingerencji z zewnątrz angażując siły i środki społeczne. Długoletnie przebywanie rodziny w sytuacji kryzysowej może spowodować całkowite zerwanie więzi rodzinnych oraz umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej. Mając na względzie fakt, że rodzina biologiczna jest najbardziej sprzyjającą prawidłowemu rozwojowi dziecka, należy zadbać o to, aby jak najdłużej w niej pozostało. Dlatego też należy wspierać rodzinę, aby prawidłowo wykonywała swoje funkcje. Należy podjąć pracę z rodziną w jej najbliższym otoczeniu i w różnorodnych formach środowiskowych bez potrzeby odrywania dziecka od rodziny. Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i z jej aktywnym zaangażowaniem, uwzględniając zasadę pomocniczości. Chodzi tutaj o obustronny wysiłek zarówno członków rodziny, jak też pracowników instytucji pomocy społecznej (pracownik socjalny i asystent rodziny), zmierzający do przywrócenia naturalnych więzów i normalizacji życia rodzinnego. W swoich działaniach pracownicy socjalni i asystenci rodziny mają za zadanie wspieranie oraz wspomaganie, a nie zastępowanie rodziców w wypełnianiu ich funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Jednym z rozwiązań w systemie pomocy społecznej jest możliwość zatrudnienia asystenta rodziny do pracy na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej. Rola asystenta rodziny polega na całościowym wspieraniu rodziny wychowującej dzieci zagrożone wykluczeniem społecznym, poprzez podniesienie ich samooceny, wzbudzenie wiary we własne siły, a także pomoc w wykonywaniu najprostszych czynności, składający się na proces prowadzenia gospodarstwa domowego.

Działania asystenta rodziny mają wspomagać rozwój kompetencji wszystkich członków rodziny, tj. rodziców i dzieci, czemu służy indywidualne podejście do rodziny i jej problemów. W tym miejscu należy jednoznacznie powiedzieć, że asystent rodziny nie przejmuje działań za rodzinę, jedynie wspiera ją w wykonywaniu określonych obowiązków jak też w podjętych działaniach. Pokazuje jakie efekty przyniesie ich praca oraz ukierunkowuje te działania w taki sposób, aby przyniosły one zamierzone efekty.

Pozostawienie rodzin bez fachowego wsparcia i różnorodnej pomocy specjalistycznej spowoduje wzrost zjawiska dalszej degradacji rodzin i skutkować będzie różnorodnymi konsekwencjami, którymi najbardziej zagrożone będą dzieci. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem.

Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Siekierzyn na lata 2021 - 2023 jest utworzenie spójnego, scentralizowanego systemu wsparcia dzieci i wsparcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Wszelkie działania służb i instytucji pracujących na rzecz dobra dziecka i rodziny powinny być zintegrowane, uwzględniać prawo do zachowania tożsamości dziecka i jego prawa do utrzymania kontaktów z rodzicami. Realizowane w ramach Programu zadania koncentrować się będą nie tylko na dziecku, ale również na całej rodzinie, jako podstawowej komórce społecznej. Przede wszystkim w sytuacjach, gdy dziecko zostanie umieszczone poza rodziną biologiczną, w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczej.

Program będzie miał charakter zróżnicowany, zarówno profilaktyczny jak też interwencyjny, w zależności od celów i poszczególnych zadań prowadzących do ich realizacji.

Uzasadnienie wprowadzenia Programu

Zgodnie z art. 176 pkt. 1 *ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej* do zadań własnych gminy należy m.in. opracowanie oraz realizacja trzyletniego gminnego programu wspierania rodziny. W świetle założeń ustawy pomoc dziecku i jego rodzinie powinna mieć charakter interdyscyplinarny i być udzielana przez właściwych specjalistów w ramach zintegrowanego lokalnego systemu. Ważne jest, aby działania i decyzje wobec rodziny były podejmowane przy współpracy wyspecjalizowanych instytucji (pomoc społeczna, szkoła, sąd, policja). Konsekwencją powyższego zapisu jest wprowadzenie trzyletniego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Siekierzyn na lata 2021-2023.

Priorytetem będzie stworzenie działań profilaktycznych i osłonowych, aby zapobiegać marginalizacji i wykluczeniu społecznemu rodzin. Świadczenie wsparcia dla rodzin zagrożonych społecznym obniżeniem standardu życia ma dać poczucie bezpieczeństwa i gwarancję wsparcia instytucjonalnego. Każdy potrzebujący powinien mieć zapewnione wsparcie i posiadać pewność, że może je otrzymać w instytucjach do tego powołanych.

Działania na rzecz rodziny to czynności skierowane do poszczególnych jej członków oraz kampanie prowadzone na rzecz całej wspólnoty lokalnej. Podstawowym założeniem Programu jest utworzenie spójnego systemu wsparcia dzieci oraz rodzin, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, a mających na celu przywrócenie im zdolności do wypełniania tych ról, przez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci.

Realizowane w ramach programu zadania koncentrować się będą nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie również w sytuacjach, gdy dziecko zostanie umieszczone poza rodziną biologiczną. Ma to na celu pomoc w odzyskaniu przez rodziców funkcji opiekuńczych tj. umożliwienie dziecku powrotu do jego środowiska rodzinnego.

Przyjęte w ramach Programu zadania są spójne zarówno z *ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, ustawą z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii i Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Siekierzyn na lata 2017 - 2022.*

Podstawa prawna Programu

- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821);
- Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz. 218 i 956);
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2020 r. poz. 1492);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 322, z późn. zm.);
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Siekierzyn na lata 2017-2022.

Diagnoza sytuacji rodzin korzystających z pomocy społecznej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siekierzynie

W 2019 r. z różnych form świadczeń pomocy społecznej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siekierzynie skorzystało **78 rodzin**, tj. łącznie **155 osób** w tych rodzinach.

Liczba ludności Gminy Siekierzyn w 2019 roku wynosiła 4449 osób, w tym 2234 stanowiły kobiety, a 2215 mężczyźni. Osoby korzystające z pomocy społecznej GOPS stanowią 3,5 % ludności gminy.

Najczęstszym powodem korzystania przez rodziny ze świadczeń pomocy społecznej są niskie dochody, bezrobocie, długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność, a także bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego. Z uwagi na wiejski charakter gminy oraz skromną infrastrukturę, osoby w wieku produkcyjnym nie mają zbyt dużych szans na zdobycie zatrudnienia na terenie gminy, więc większość pracowników dojeżdża do pracy poza teren gminy, a także poza granice kraju. Problemem jest także ograniczony dostęp do wszelkiego rodzaju poradni i placówek specjalistycznych. Sytuacja taka nie ułatwia rozwiązywania problemów naszych rodzin.

Edukacja szkolna w gminie Siekierzyn realizowana jest w 2 szkołach podstawowych.

Tabela nr 1. Uczniowie szkół podstawowych w gminie Siekierzyn

szkoła	liczba dzieci w roku szkolnym 2020/2021
Szkoła Podstawowa w Siekierzynie	204
Szkoła Podstawowa w Zarębie	95
łącznie:	299

Źródło: Referat Oświaty Urzędu Gminy w Siekierzynie

Część dzieci z rodzin korzystających ze wsparcia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej objętych jest pomocą w formie dożywiania w ramach rządowego programu „**Posilek w szkole i w domu**”. W 2019 r. programem objęto **71 osób**, w tym **24 dzieci** w wieku do ukończenia szkoły podstawowej. Ogółem koszty programu wyniosły **25 240 zł**.

Kiedy dochodzi do sytuacji, w której rodzice zostają trwale lub czasowo pozbawieni praw rodzicielskich lub władza ta została im ograniczona, Sąd Rodzinny postanawia o ustanowieniu nad dzieckiem opieki zastępczej i umieszczeniu poza rodziną biologiczną.

Aktualnie z terenu gminy Siekierzyn w spokrewnionych rodzinach zastępczych przebywa 6 dzieci, a w placówce opiekuńczo - wychowawczej – 1 dziecko. Ośrodek prowadzi pracę socjalną z rodzinami tych dzieci pod kątem ich powrotu do rodzin biologicznych.

Z analizy danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siekierzynie wynika, że w 2019 r. zmniejszyła się liczba rodzin, którym udzielono wsparcia w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych w postaci przydzielenia wsparcia asystenta rodziny. Wsparcie takie trafia do rodzin, które wymagają wsparcia w znacznie szerszym wymiarze, aniżeli oferowana pomoc w ramach pracy socjalnej.

W Ośrodku zatrudniony jest asystent rodziny współpracujący z rodzinami, w których występuje bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych.

Tabela nr 2. Rodziny, którym udzielono wsparcia asystenta rodziny

2019 r.	(I półrocze) 2020 r.
Liczba rodzin - 10	Liczba rodzin - 6
Liczba dzieci w tych rodzinach - 25	Liczba dzieci w tych rodzinach - 16

Źródło: dane własne GOPS

Rodzina dysfunkcyjna jest to taka rodzina, która nie spełnia swych zadań względem dzieci. W takiej rodzinie na pierwszym miejscu zaspakajane są potrzeby rodziców, a nie potrzeby dzieci. Zaburzona jest również więź emocjonalna między członkami rodziny – są osoby ważniejsze, którym pozostali członkowie rodziny muszą się podporządkować. Atmosfera w rodzinie jest pełna napięcia, zasady są narzucane. Nie można wyrażać swoich uczuć, myśli, pragnień. Każda rodzina dysfunkcyjna naraża dziecko na szereg negatywnych emocji. Niejednokrotnie dzieci w takich rodzinach odbierane są jako balast dla rodziców ograniczający ich swobodę. Wobec dzieci stosowane są surowe kary, często nieadekwatne do stopnia przewinienia.

O rodzinie dysfunkcyjnej mówimy w sytuacji w której:

1. jedno bądź oboje rodziców uzależniło się od alkoholu lub innych substancji,
2. występuje problemem wykorzystywania seksualnego, jedno bądź oboje rodziców wykorzystuje seksualnie kogoś w rodzinie,
3. jedno bądź oboje rodziców stosuje przemoc emocjonalną (szantaż, zastraszanie itp.) wobec członków rodziny,
4. jedno bądź oboje rodziców bije, maltretuje fizycznie kogokolwiek z członków rodziny (przemoc fizyczna),
5. występuje przewlekła choroba, a osoba chora wini za swój stan zdrowia pozostałych członków rodziny i stawia siebie w centrum uwagi.

Podjęwając rozważania na temat roli rodziny w systemie profilaktyki, trzeba zdawać sobie sprawę z aktualnych zagrożeń, jakie niesie rozwój cywilizacji. Postawy wielu ludzi nacechowane są lękiem przed przyszłością i rozczarowaniem. Wiele małżeństw się rozpada. Rodzice są zapracowani, często wyjeżdżają za granicę w celach zarobkowych nie zwracając uwagi na potrzeby dziecka (głównie potrzeby emocjonalne). Najbardziej przez ten stan rzeczy cierpią dzieci, które pozostawione „same sobie” podejmują działania dewiacyjne, często prowadzące do niedostosowania społecznego.

Pracownicy socjalni i asystent rodziny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w ramach wykonywania swoich obowiązków podejmują różne działania na rzecz rodzin dysfunkcyjnych, borykających się z różnorodnymi problemami. Niejednokrotnie są to rodziny, które oprócz ubóstwa dotknięte są wieloma dysfunkcjami. Praca z takimi rodzinami wymaga od kadry pomocy społecznej profesjonalizmu i zaangażowania w podejmowanych działaniach.

Tabela nr 3. Najczęstsze przyczyny nasilenia trudnych sytuacji życiowych, które stanowią przyczynę ubiegania się o wsparcie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siekierczynie.

Powody przyznania pomocy	Rok 2019		I półrocze 2020 r.
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin
Ubóstwo	41	80	4
Bezrobocie	36	71	10
Długotrwała lub ciężka choroba	34	58	6
Niepełnosprawność	34	48	1
Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	4	22	2
Potrzeba ochrony macierzyństwa - w tym wielodzietność	4	8	3
Alkoholizm	3	7	1
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych - w tym rodziny niepełne	1	3	2
Zdarzenie losowe	1	1	0

Źródło: dane własne GOPS

Budżety domowe rodzin dość poważnie zasilają **świadczenia wychowawcze 500+** wypłacane na każde dziecko. Zgodnie z zapisami ustawowymi wysokość tych świadczeń nie jest uwzględniana w dochodzie rodziny ubiegającej się o świadczenia z pomocy społecznej. W 2019 r. z pomocy 500+ skorzystało **268 rodzin**. Wysokość wypłaconego wsparcia to kwota **2 978 690 zł**.

W 2019 r. **108 rodzin** było uprawnionych do pobierania **świadczeń rodzinnych**. Największą grupę stanowią pobierający zasiłki rodzinne na 2 dzieci, 1, 3, 4 i więcej o dochodach w granicach 200 - 500 zł miesięcznie, następnie rodziny nie osiągające dochodu

w ogóle oraz z dochodem powyżej 500 zł na osobę miesięcznie. Co roku przybywa świadczeń wypłacanych z powodu niepełnosprawności. Wysokość wypłaconego wsparcia w 2019 r. to kwota **454 786,09 zł**.

Istotne finansowe wsparcie dla matek nigdzie nie ubezpieczonych stanowi **świadczenie rodzicielskie** przyznawane niezależnie od dochodu do czasu ukończenia przez dziecko 1 roku życia w kwocie 1000 zł miesięcznie oraz zastosowanie mechanizmu „złotówka za złotówkę” dla rodzin, których dochód przekroczył ustawowe kryterium dochodowe uprawniające do świadczeń rodzinnych. W 2019 r. wypłacono świadczenia dla **10 osób** uprawnionych na **kwotę 108 230,30 zł**.

Na podobnym poziomie na przestrzeni ostatnich kilku lat wypłacane są **świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego**, na podstawie przepisów *ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów*. W 2019 r. do tego rodzaju świadczeń uprawnionych były **33 osoby** - wypłacono świadczenia na **kwotę 168 020 zł**.

Kolejny program kierowany do rodzin z minimum trojgiem dzieci to **Karta Dużej Rodziny** polegający na przyznaniu korzystniejszego od ogólnie obowiązującego dostępu do towarów, usług lub innych form działalności. Ulgi i zniżki oferują instytucje państwowe podległe ministerstwom oraz podmioty prywatne na podstawie pisemnej umowy z Ministerstwem Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. W **2019 r.** wydano łącznie **123 Karty Dużej Rodziny i 4 duplikaty**.

Adresaci Programu

Odbiorcami działań ujętych w Programie są rodziny i dzieci zamieszkałe na terenie Gminy Siekierczyn przeżywające trudności w sferze opiekuńczo - wychowawczej oraz rodziny, z których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej.

Wszystkie dzieci wymagają ochrony ich praw i wolności oraz pomocy dla zapewnienia im harmonijnego rozwoju i przyszłej samodzielności życiowej. Szczególnej uwagi wymagają dzieci i młodzież z rodzin niewydolnych wychowawczo. Dysfunkcje rodziny spowodowane w głównej mierze uzależnieniami, przyczyniają się do powstawania znacznych strat rozwojowych dzieci żyjących w tych rodzinach. Niewydolność rodziców zaburza zaspokajanie podstawowych potrzeb rozwojowych dziecka, prowadzi między innymi do niepowodzeń szkolnych oraz izolacji społecznej.

Rodzina, jako naturalne środowisko rozwoju dziecka, przeżywając trudności w opiece nad dzieckiem i wychowywaniu dzieci, wymaga wsparcia dla dobra nie tylko dzieci, ale też wszystkich jej członków. Przywrócenie prawidłowego funkcjonowania rodzin jest też największym zyskiem dla społeczności lokalnej.

Analiza SWOT Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Siekierczyn

Mocne strony: <ul style="list-style-type: none">• Opracowana Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych.• Powołany Zespół Interdyscyplinary ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.• Działalność profilaktyczna i edukacyjna Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	Słabe strony: <ul style="list-style-type: none">• Bierna postawa wobec problemów występujących w rodzinie, niechęć do nawiązywania współpracy z placówkami niosącymi pomoc w tym zakresie.• Utrudniony dostęp do poradnictwa specjalistycznego (psycholog, psychiatra, mediator rodziny) – dojazd do miasta powiatowego przy jednoczesnym
---	--

<ul style="list-style-type: none"> • Baza instytucji wspierających rodzinę (GOPS, PCPR, Policja, Sąd, organizacje pozarządowe, ochrona zdrowia, oświata, kościół katolicki, świetlice szkolne). • Dobre rozeznanie środowiska lokalnego przez pracowników służb pomocy społecznej, policji, pracowników oświaty. • Doświadczenie, wiedza i kwalifikacje pracowników działających na rzecz rodziny. • Wsparcie stypendialne dla dzieci i młodzieży. • Dobrze rozwinięta baza obiektów sportowych. • Zaangażowanie w rozwiązywanie problemów społecznych organizacji pozarządowych działających na terenie gminy. 	<p>niechętnym korzystaniu z usług w miejscowości gminnej.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Brak pozytywnych wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych, odrzucanie autorytetu nauczyciela/szkoły. • Brak świadomości społecznej o potrzebach i możliwościach w zakresie opieki rodziny zastępczej. • Ograniczone środki finansowe na realizację założonych programów. • Wyuczona bezradność i roszczeniowość, • Uzależnienie od pomocy instytucjonalnej (głównie finansowej) i brak współpracy ze strony rodzin w zakresie rozwiązywania problemów.
<p>Szanse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Powołanie asystenta rodziny celem wsparcia rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczej. • Rozwój wolontariatu. • Edukacja rodziców. • Wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę. • Realizacja rządowych programów oraz możliwość pozyskiwania funduszy unijnych. • Rosnące wsparcie finansowe dla rodzin o charakterze socjalnym. 	<p>Zagrożenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niestabilność prawa w zakresie polityki społecznej, niespójność, częste zmiany i trudności w interpretacji przepisów. • Zanik więzi i tradycji rodzinnych, tzw. „pęd życia”. • Wzrost kosztów utrzymania rodzin. • Zatrudnienie poza miejscem zamieszkania, często poza granicami kraju, bądź wymagające pełnej dyspozycyjności. • Wzrost patologicznych zachowań wśród dzieci i młodzieży, konsumpcjonizm, narastająca przemoc. • Uzależnienie członków rodziny od alkoholu, środków odurzających, internetu, hazardu.

Cel główny i cele szczegółowe Program

Cel główny: Wspieranie rodzin mających problemy z wypełnieniem swoich funkcji opiekuńczo - wychowawczych i zapobieganie dysfunkcyjności rodzin.

Cele szczegółowe:

1. Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących.
2. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin z dziećmi.
3. Poprawa jakości opieki sprawowanej przez rodziców biologicznych.

Nazwa zadania	Czas realizacji	Podmiot realizujący	Wskaźnik realizacji	Źródło finansowania
Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących.				
Monitoring sytuacji rodzin zagrożonych dysfunkcjami/rodzin dysfunkcyjnych i analiza zjawisk rodzących potrzebę ubiegania się o pomoc.	2021 - 2023	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siekierczynie.	Przyczyny udzielania pomocy. Liczba przeprowadzonych wywiadów środowiskowych.	Środki własne, Środki zewnętrzne
Współpraca z kuratorami sądowymi, policją, szkołami, stowarzyszeniami w celu wypracowania wspólnych działań profilaktycznych.	2021 - 2023	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siekierczynie, Urząd Gminy w Siekierczynie.	Liczba i rodzaj działań. Liczba osób objętych wsparciem.	Środki własne, Środki zewnętrzne
Wspieranie i propagowanie idei wolontariatu oraz innych form aktywności społecznej sprzyjających rozwijaniu postaw charytatywnych w stosunku do osób wymagających pomocy i wsparcia.	2021 - 2023	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siekierczynie, Urząd Gminy w Siekierczynie, gminne placówki oświatowe.	Liczba i rodzaj działań.	Środki własne, Środki zewnętrzne
Praca socjalna polegająca na wzmacnianiu lub odzyskiwaniu przez rodzinę zdolności do pełnienia prawidłowych funkcji w społeczeństwie.	2021 - 2023	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siekierczynie.	Liczba rodzin objętych wsparciem w postaci pracy socjalnej.	Środki własne, Środki zewnętrzne
Motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz niwelowania własnych dysfunkcji np. podjęcie terapii leczenia uzależnień, terapii dla ofiar i sprawców przemocy domowej.	2021- 2023	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siekierczynie, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,	Liczba osób, które podjęły terapię. Liczba założonych Niebieskich Kart. Liczba osób, które ukończyły terapię.	Środki własne, Środki zewnętrzne

		Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.		
Dążenie do reintegracji rodzin poprzez pomoc rodzinie, z której dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej w odbudowaniu odpowiedniego środowiska wychowawczego z poprawnymi relacjami i rolami, pozwalającymi na powrót dzieci do rodziny naturalnej.	2021 - 2023	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siekierczynie, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Placówki oświatowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lubaniu.	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej.	Środki własne, Środki zewnętrzne
W zależności od zdiagnozowanych potrzeb – zapewnienie opieki rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez wsparcie asystenta rodziny.	2021 - 2023	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siekierczynie.	Liczba asystentów pracujących na rzecz mieszkańców gminy. Liczba rodzin, którym przydzielono asystenta.	Środki własne, Środki zewnętrzne
Zapewnienie dostępności poradnictwa specjalistycznego oraz organizowanie i informowanie o miejscach pomocy.	2021 - 2023	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siekierczynie Urząd Gminy w Siekierczynie, PCPR Lubań.	Liczba i formy przekazów informujących o miejscach pomocy.	Środki własne, Środki zewnętrzne
Organizowanie czasu wolnego dla dzieci oraz młodzieży poprzez prowadzenie działalności edukacyjno-kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej.	2021 - 2023	Szkoły, Gminny Ośrodek Kultury i Sportu, Biblioteki gminne.	Ilość dzieci i młodzieży biorących udział w zorganizowanych zajęciach.	Środki własne Środki zewnętrzne

Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin z dziećmi.

Zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom z dziećmi.	2021 - 2023	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siekierczynie, Urząd Gminy w Siekierczynie.	Liczba i formy udzielonej pomocy. Liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych pomocą.	Środki własne, Środki zewnętrzne
Objęcie dożywianiem wszystkich potrzebujących dzieci.	2021 - 2023	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siekierczynie, Urząd Gminy w Siekierczynie.	Liczba dzieci korzystających z posiłków.	Środki własne, Środki zewnętrzne
Monitorowanie sytuacji zdrowotnej i edukacyjnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.	2021 - 2023	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siekierczynie, Placówki ochrony zdrowia, Szkoły, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Lubaniu.	Liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych monitorowaniem.	Środki własne, Środki zewnętrzne
Zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo - wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.	2021 - 2023	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siekierczynie, Urząd Gminy w Siekierczynie.	Liczba dzieci umieszczonych w poszczególnych ośrodkach. Wysokość środków przeznaczonych na pokrycie pobytu dzieci w placówkach.	Środki własne, Środki zewnętrzne

Poprawa jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców.

Szczegółowe i wieloaspektowe rozpoznanie sytuacji rodziny przeżywającej trudności.	2021 - 2023	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siekierczynie.	Liczba rodzin przeżywających trudności.	Środki własne, Środki zewnętrzne
Kierowanie osób uzależnionych na leczenie.	2021 - 2023	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siekierczynie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policja.	Liczba osób, które podjęły terapię. Liczba osób, które ukończyły terapię.	Środki własne, Środki zewnętrzne
Włączenie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w rozwiązanie problemu przemocy w rodzinie.	2021 - 2023	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siekierczynie, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Policja.	Liczba założonych Niebieskich Kart.	Środki własne, Środki zewnętrzne
Udzielanie rodzinom pomocy finansowej i rzeczowej.	2021 - 2023	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siekierczynie, Urząd Gminy w Siekierczynie.	Liczba rodzin objętych pomocą.	Środki własne, Środki zewnętrzne
Przydzielenie rodzinom asystenta rodziny.	2021 - 2023	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siekierczynie, Sąd Rodzinny i Nieletnich w Lubaniu.	Liczba rodzin współpracujących z asystentem rodziny.	Środki własne, Środki zewnętrzne
Udział pracowników socjalnych i asystenta rodziny w szkoleniach dotyczących pracy z rodziną.	2021 - 2023	Pracownicy socjalni, Asystent rodziny.	Liczba szkoleń i konferencji.	Środki własne, Środki zewnętrzne

Objęcie rodzin dysfunkcyjnych profesjonalną pomocą.	2021 - 2023	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siekierczynie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Lubaniu, Placówki ochrony zdrowia, GKRPA w Siekierczynie.	Liczba podejmowanych interwencji kryzysowych. Ilość godzin dokonanego nieodpłatnego poradnictwa specjalistycznego. Ilość rodzin korzystających z profesjonalnej pomocy.	Środki własne, Środki zewnętrzne
---	-------------	---	---	-------------------------------------

Efekty Programu

W wyniku przeprowadzonych działań przewidywane jest osiągnięcie następujących efektów:

- polepszenie sytuacji dziecka i rodziny,
- wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa dziecka i rodziny,
- zminimalizowanie negatywnych zachowań i stworzenie skutecznego systemu wsparcia, dla dziecka i rodziny,
- poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo - wychowawczymi,
- przeciwdziałanie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej,
- zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin celem zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych,
- wzrost świadomości społeczeństwa na temat prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz poprawnych relacji rodzinnych,
- umożliwienie dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej powrotu do rodziny biologicznej, poprzez przywrócenie jej prawidłowych funkcji,
- rozwój efektywnej współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami realizującymi program wpierania rodziny.

Realizatorzy Programu

Program realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siekierczynie przy udziale:

1. Urzędu Gminy w Siekierczynie,
2. Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Siekierczynie,
3. Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
4. Placówek oświatowych z terenu Gminy Siekierzyn,
5. Placówek ochrony zdrowia,
6. Organizacji pozarządowych,
7. Komendy Powiatowej Policji w Lubaniu,
8. Kuratorów sądowych,
9. Sądów – Wydziały: Karny, Rodzinny i Nieletnich,

10. Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Lubaniu,
11. Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lubaniu,
12. Powiatowego Urzędu Pracy w Lubaniu,
13. Parafii z terenu gminy Siekierzyn.

Źródła Finansowania Programu

Finansowanie 3 - letniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2021 - 2023 odbywać się będzie w ramach środków budżetu Gminy Siekierzyn, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych w miarę możliwości z innych źródeł.

Monitoring i ewaluacja Programu

Program będzie koordynowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siekierzynie. W czasie jego realizacji będą gromadzone informacje, które pozwolą na ocenę postępów, wskażą dalsze potrzeby i zrekonstruują działania, które mają dać informację zwrotną, pozwalającą na określenie i wprowadzenie ewentualnych dodatkowych zmian w Programie.

Ponadto wskazana jest stała współpraca pomiędzy instytucjami, organizacjami oraz stowarzyszeniami w celu zapewnienia najlepszego efektu podjętych inicjatyw.

Gminny Program Wspierania Rodziny jest dokumentem otwartym i długofalowym. Będzie podlegał ewaluacji i monitoringowi w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się problemami rodziny. Ewaluacja będzie miała charakter usprawniający i wskazujący kierunki ewentualnych zmian w zapisach programowych. Pozwoli na sprawdzenie efektywności i skuteczności przyjętych założeń oraz sposobu wydatkowania środków przeznaczonych na ich realizację. Monitoring pozwoli na analizę i ocenę zebranych informacji i planowanie dalszych działań oraz doskonalenie dotychczas ustalonych.

W terminie do dnia 31 marca każdego roku przedkładane będzie Radzie Gminy Siekierzyn przez Dyrektora Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny.

Podsumowanie

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Siekierzyn na lata 2021 - 2023 zakłada stworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin, a w szczególności dzieci.

Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny i ochronny. W pierwszej kolejności rodzinie zostaną stworzone możliwości samodzielnego mierzenia się ze swoimi problemami. Niezbędne też będzie systematyczne podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków dysfunkcji oraz promowanie rodzinnego stylu życia. Tylko wtedy można zwiększyć jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz wykorzystanie własnej aktywności i wewnętrznego potencjału w celu zdobywania nowych umiejętności.

Aby osiągnąć zamierzone cele w realizację niniejszego Programu powinny włączyć się instytucje, placówki i organizacje, które swoimi działaniami, wspierają dzieci i rodzinę. Spodziewanym efektem realizacji Programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla dziecka i rodziny.

UZASADNIENIE

do uchwały Nr XXIII/170/20 Rady Gminy Siekierzyn z dnia 30 listopada 2020 r.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Siekierzyn na lata 2021 -2023 został opracowany jako jeden z elementów realizacji postanowień *ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 821)*.

Program przedstawia kierunki działań zmierzających do tworzenia warunków dla rozwoju rodziny i opieki nad dzieckiem, a szczególnie dla tych rodzin, które znajdują się w trudnej sytuacji życiowej.

Celem programu jest ukazanie możliwości rozwojowych rodziny i jej zdolności do przezwycięzania braków poprzez jej wspieranie i poprawę funkcjonowania przy współpracy samorządu, instytucji i organizacji pozarządowych zajmujących się rodziną.

W związku z powyższym podjęcie niniejszej uchwały jest uzasadnione.

Przewodniczący Rady Gminy

Piotr Kret